ಇನ್ಫೈನೈಟ್ ಐಎಎಸ್ ಕೆಎಎಸ್

ಕೆಎಎಸ್ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು

June 3rd, 4th 5th, 6th 7th

2026

www.infiniteiaskas.com

ಇನ್ಸೈಟ್ಸ್ ಐಎಎಸ್ ಕೆಎಎಸ್

ಕೆಎಎಸ್ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು

ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಪತ್ರಿಕೆ-I: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು

❖ ವಲಸೆ, ವಿದೇಶಿಗರ ನಿಯಮಗಳ ಬದಲಾವಣೆ

- ಭಾರತಕ್ಕೆ 180 ದಿನಗಳ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಗೆ ವೀಸಾ ಪಡೆಯುವ ವಿದೇಶಿಗರು ಅವಧಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದಾದರೆ, 180 ದಿನಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲೇ ನೋಂದಣಿ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊಸ ನಿಯಮ ರೂಪಿಸಿದೆ.
- **ವಲಸೆ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿಗರ ನಿಯಮಗಳು-2025ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ** ತಂದು, ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯವು ಸೋಮವಾರ ಗೆಜೆಟ್ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಿದೆ. 180 ದಿನಗಳ ಅವಧಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ 14 ದಿನಗಳ ಒಳ ಗಾಗಿ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಹಳೇ ನಿಯಮವಾಗಿತ್ತು. ತೀರಾ ಅಗತ್ಯ ಸಂದ ರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ವಿದೇಶಿಗರ ವೀಸಾ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೊಸ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿದೆ.
- ಪೋಷಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಭಾರತೀಯರಾಗಿದ್ದು ತಮಗೆ ಹುಟ್ಟುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭಾರತದ ಪೌರತ್ವ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಪೌರತ್ವ ವಾಪಸು ಮಾಡಬೇಕಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರು ಮಗುವಿನ ಜನನದ 30 ದಿನಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬೇಕಿತ್ತು. ಈಗ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಈಗ ಪೌರತ್ವ ವಾಪಸು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಮಗು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗಲೇ ಬೇರೆ ದೇಶದ ಪೌರತ್ವ ಪಡೆದುಕೊಂಡರೆ, 30 ದಿನಗಳ ಒಳಗೆ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪೋಷಕರು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬೇಕು ಎಂಬ ಅಂಶ ಹೊಸ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿದೆ.

❖ ಒಟ್ಟು 54 ದೇಶಗಳನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಶೇ 12.5ರಷ್ಟು ಸುಂಕ ಸಾಧ್ಯತೆ: ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ

- ಬಲವಂತದಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಷೇಧ ಹೇರಲು ವಿಫಲವಾಗಿರುವ ಆರೋಪದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಶೇ 12.5ರಷ್ಟು ಸುಂಕ ವಿಧಿಸಲು ಅಮೆರಿಕ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದೆ.
- ಭಾರತ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ 53 ದೇಶಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಇದೇ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಸುಂಕ ವಿಧಿಸುವ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಅಮೆರಿಕದ ಮುಂದಿದೆ. ಭಾರತ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ನಡುವೆ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆ ನಡೆದಿದೆ.
- ಹೊಸ ಸುಂಕದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಚಿವಾಲಯವು, ಇದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅಮೆರಿಕದ ಜೊತೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

- ಬಲವಂತದಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು 60 ದೇಶಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅಮೆರಿಕದ ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ (ಯುಎಸ್‌ಆರ್) ಸಂಸ್ಥೆ, 1974ರ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅಡಿ ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸುಂಕ ವಿಧಿಸುವ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದೆ.
- ಇದು ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾತ್ರ. ಇದು ಅಂತಿಮಗೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಯುಎಸ್‌ಟಿಆರ್ ಹೇಳಿದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದೇಶಗಳು ಇದರ ಕುರಿತಾದ ವಿಚಾರಣೆಯ ವೇಳೆ ಹಾಜರಾಗುವುದಾಗಿ ಮನವಿ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲು ಜೂನ್ 22 ರವರೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ.
- ಕೆಲವು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಸುಂಕ ವಿಧಿಸುವ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಇದೆ. **ಭಾರತ, ಅರ್ಜೆಂಟೀನಾ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ, ಬ್ರೆಜಿಲ್, ಕಾಂಬೋಡಿಯಾ, ಚೀನಾ, ಇಸ್ರೇಲ್, ಜಪಾನ್, ನಾರ್ವೆ, ಒಮಾನ್, ರಷ್ಯಾ, ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ, ಬ್ರಿಟನ್, ಯುಎಇ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು 54 ದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ತೆರಿಗೆ** ವಿಧಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.
- 'ನಮ್ಮ ಬಹುಮುಖ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಪಾಲುದಾರರು ಬಲವಂತದಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಸರ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಲು ವಿಫಲರಾಗಿರುವುದುಒಪ್ಪುವಂಥದ್ದಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದಾಗಿ ಅಸಮಾನನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಅನಿವಾರ್ಯವು ಅಮೆರಿಕದ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಯುಎಸ್ ಟಿಆರ್ ರಾಯಭಾರಿ ಜೆಮಿಸನ್ ಗ್ರೀರ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.
- ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಕುರಿತು ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯವು ಜುಲೈ 24ಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಹೊರಬೀಳುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಭಾರತವು ತನ್ನ ಮೇಲಿನ ಆರೋಪವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದೆ.

❖ ವಿಶ್ವ ಯೋಗಾಸನ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಷಿಪ್‌ಗೆ ಮೋದಿ ಚಾಲನೆ

- **ಮೊತ್ತಮೊದಲ ವಿಶ್ವ ಯೋಗಾಸನ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಷಿಪ್‌ಗೆ** ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರು, 'ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಕ್ರೀಡೆಯಾಗಿ ಯೋಗ ಬೆಳೆಯಲು ಈ ಕೂಟವು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಲಿದೆ'.
- 'ಯೋಗಾಸನ ಕ್ರೀಡೆಯಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದಂತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಸಹ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದು ಕ್ರೀಡಾಪಟು ಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ವೃತ್ತಿ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ತರುತ್ತದೆ. ತರಬೇತುದಾರರು, ಕ್ರೀಡಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ'.
- 'ಯೋಗಾಸನವು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯಲಿದೆ' ಎಂದು ಅವರು ವಿಶ್ವಾಸ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.
- **'ವಿಶ್ವ ಯೋಗಾಸನ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಷಿಪ್ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತಿದೆ.** ಮೊದಲ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ 78 ದೇಶಗಳ 500ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಯೋಗಪಟುಗಳು ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ'.

ಪತ್ರಿಕೆ-II: ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಪ್ರಸ್ತುತ ಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳು

❖ ಕಣ್ಣಿನ ಪೊರೆಯ ಉಚಿತ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮೂಲಕ ಹಲವರಿಗೆ ನೆರವು: ಐದು ಲಕ್ಷ ಮಂದಿಗೆ 'ಆಶಾಕಿರಣ'

- ಖಾಸಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದ ಕ್ಯಾಟರಾಕ್ಸ್ (ಕಣ್ಣಿನ ಪೊರೆ) ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು 'ಆಶಾಕರಣ' ಯೋಜನೆಯಡಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ದೃಷ್ಟಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದವರಲ್ಲಿ 5 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಮಂದಿಗೆ ಈ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಬೆಳಕಾಗಿದೆ.
- ಮಧುಮೇಹಿಗಳು ಹಾಗೂ 40 ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಣ್ಣಿನ ಪೊರೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಯನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ದೃಷ್ಟಿ ಮಸುಕಾಗಲಿದೆ. ಕಣ್ಣಿನ ಪೊರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯೊಂದೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆ.
- ಖಾಸಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿ ಈ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ದುಬಾರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಕಷ್ಟೊಂದಕ್ಕೆ ಕೃತಕ ಮಸೂರ ಅಳವಡಿಸಲು 1.5 ಲಕ್ಷದವರೆಗೂ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹಲವರು ದೃಷ್ಟಿ ದೋಷದ ನಡುವೆಯೇ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರ ಕಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಬಲವರ್ಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಆಶಾಕಿರಣ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಿದೆ. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 4.45 ಲಕ್ಷ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. 71 ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾಧನಗಳ ಅತಿಯಾದ ಬಳಕೆ, ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯ ಸೇರಿ ವಿವಿಧ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ದೃಷ್ಟಿ ದೋಷ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಒಳಪಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ವಯಸ್ಕರಲ್ಲಿಯೂ ಕಣ್ಣಿನ ಪೊರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವಿಳಂಬವಾದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆದು, ದೃಷ್ಟಿ ನಷ್ಟವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ನೇತ್ರ ಸಮಸ್ಯೆ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ, ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಧತ್ವ ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯತೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ 2022ರಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆ** ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಕಣ್ಣಿನ ತಪಾಸಣೆ:** ಯೋಜನೆಯಡಿ ಮೊದಲೆರಡು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಆಯ್ದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ, ನೇತ್ರ ತಪಾಸಣೆ ನಡೆಸಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. 2025ರ ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮರುವಿನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ **393 'ಆಶಾಕಿರಣ ದೃಷ್ಟಿ ಕೇಂದ್ರ**'ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ತಪಾಸಣೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- 'ಯೋಜನೆಯಡಿ ಅರ್ಹ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ **ಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನೂ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.** ಕಣ್ಣಿನ ಪೊರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ದೃಢಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಪಾಸಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತ ದೃಷ್ಟಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಹತ್ತಿರದ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ'.

ಆಶಾಕಿರಣ ದೃಷ್ಟಿ ಕೇಂದ್ರ: 2.72 ಕೋಟಿ ಮಂದಿಗೆ ತಪಾಸಣೆ

- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ **2022ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಆಶಾಕಿರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಎರಡು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ, 8 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು.**
    1. ಮೊದಲಿಗೆ ಮನೆ ಮನೆ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಸಿ, ಕಣ್ಣಿನ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡುವ ಜತೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ಇರುವವರಿಗೆ ಉಚಿತ ಕನ್ನಡಕ ವಿತರಣೆ, ಕಣ್ಣಿನ ಪೊರೆ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಕ್ರಮವಹಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮೊದಲೆರಡು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ 1.40 ಕೋಟಿ ಜನರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ನೇತ್ರ

ತಪಾಸಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ 24.50 ಲಕ್ಷ ಜನರಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿನ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದು ಪತ್ತೆಯಾಗಿತ್ತು.

2. ಈಗ ಆಶಾಕಿರಣ ದೃಷ್ಟಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ ಈವರೆಗೆ 2.75 ಕೋಟಿ ಮಂದಿಗೆ ತಪಾಸಣೆ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ.

3.03 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಕನ್ನಡಕ

- ದೃಷ್ಟಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕನ್ನಡಕಗಳನ್ನೂ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಪಾಸಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟವರಲ್ಲಿ 3.03 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಕನ್ನಡಕ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ಆಶಾಕಿರಣ ದೃಷ್ಟಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೇತ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಕನ್ನಡಕ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- **ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿನ ದೃಷ್ಟಿ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇಲಾಖೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಲ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ (ಆರ್‌ಬಿಎಸ್‌ಕೆ) ತಪಾಸಣೆ ನಡೆಸ ಲಾಗುತ್ತಿದೆ.** ಸಮಸ್ಯೆ ಪತ್ತೆಯಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೇತ್ರ ತಪಾಸಣೆ ನಡೆಸಿ, ಕನ್ನಡಕಗಳನ್ನೂ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

❖ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 6,158 ಭೂಮಿತಾಯಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕಣ್ಗಾವಲು ಸಮಿತಿಗಳು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ: ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಆಂದೋಲನ

- ದೇಶದ ಕೃಷಿಭೂಮಿ ಫಲವತ್ತತೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ರಸಗೊಬ್ಬರ ಅವಲಂಬನೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು **ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ 'ಧರತಿ ಮಾತಾ ಬಜಾವೊ' ಆಂದೋಲನ** ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ಸ್ಪಂದಿಸಿದ್ದು, 6,158 ಸಮಿತಿಗಳು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ.
- ಇದರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ **ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ 'ಭೂಮಿತಾಯಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕಣ್ಗಾವಲು ಸಮಿತಿ'** ರಚಿಸಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ 5,891 ಸಮಿತಿಗಳು 236 ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು 31 ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿಂದ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿವೆ.
- **ನಗರ, ಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಸಮಿತಿ**ಗಳು ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡಲು ಮುಂದಾಗಿವೆ.
    1. **ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.** 502 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಪೈಕಿ ಮೇ 31ರವರೆಗೆ 396 ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದೋಲನ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.
    2. **ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಿದ್ದು,** 189ರ ಪೈಕಿ 109ರಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ.
- **ಏನಿದರ ಕೆಲಸ:** ವಿಪರೀತ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣು ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ಮಾನವ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ರಸಗೊಬ್ಬರದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬಳಕೆ, ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ, ಪರ್ಯಾಯ ಗೊಬ್ಬರ ಆಯ್ಕೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು, ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡುವುದು ಈ ಅಂದೋಲನದ ಉದ್ದೇಶ.
- **ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ.** ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಕೃಷಿ ಸಖಿ ತಂಡ, ಡ್ರೋನ್ ಬಳಕೆ ತಂಡ, ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರು, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಇದರ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಗಳಿವೆ.

ಯೂರಿಯಾ ಆ್ಯಪ್: ಕಾಳಸಂತೆಗೆ ಮೂಗುದಾರ

- 'ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂಗಾರಿಗೆ 30.05 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ರಸಗೊಬ್ಬರ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಈವರೆಗೆ 11.41 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಮಾತ್ರ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದೆ. 18.64 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಕೊರತೆ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಮುಂಗಾರು ಬೇಡಿಕೆ ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ರಸಗೊಬ್ಬರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ 'ಕಾರ್ಯ' ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, **'ಭೂಮಿತಾಯಿ ರಕ್ಷಣೆ** ಕಣ್ಗಾವಲು ಸಮಿತಿ ಆಂದೋಲನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ'.
- 'ಕಾಳಸಂತೆ ಹಾವಳಿ ತಡೆಯಲು ಸರ್ಕಾರ 'ಯೂರಿಯಾ' ಆ್ಯಪ್ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದೆ. **ಫ್ರುಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ (FRUITS)** ದಾಖಲಿಸಿದ ಪ್ರತಿ ಮಾಹಿತಿಯೂ ಈ ಆ್ಯಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಗಲಿದೆ.
- **ರೈತರ ಆಧಾರ್ ಸಂಖ್ಯೆ** ಹಾಕಿದರೆ ಸಾಕು; ಅವರ ಹೊಲ, ಬೆಳೆ, ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣ ಹಾಗೂ ಎಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ಅಗತ್ಯ ಎಂಬುದರ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಗಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರಸಗೊಬ್ಬರ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ'.

❖ ಡಿಕೆಶಿ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಸಿರಿವಂತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ

- ದೇಶದ ಶ್ರೀಮಂತ ಶಾಸಕರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಡಿ.ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್, ಈಗ ದೇಶದ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಎನಿಸಿದ್ದಾರೆ
- 2023ರ ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯ ವೇಳೆಗೆ ₹1,413 ಕೋಟಿ ಮೌಲ್ಯದಷ್ಟು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಶಿವಕುಮಾರ್ ಘೋಷಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇದು ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಪೈಕಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಸ್ತಿ.
- ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಎನ್.ಚಂದ್ರಬಾಬು ನಾಯ್ಡು ಅವರು ಈವರೆಗೆ ದೇಶದ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ (₹931 ಕೋಟಿ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿ) ಎನಿಸಿದ್ದರು. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಜೋಸೆಫ್ ವಿಜಯ್ ಎರಡನೇ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ (₹648 ಕೋಟಿ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿ) ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಈಗ **ಚಂದ್ರಬಾಬು ನಾಯ್ಡು ಅವರನ್ನು ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ವಿಜಯ್ ಅವರನ್ನು ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸರಿಸಿ, ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಶಿವಕುಮಾರ್ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.**
- **ಅಸ್ಸಾಂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಪೆಮಾ ಖಂಡು** ₹332 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಘೋಷಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಶ್ರೀಮಂತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ **ನಾಲ್ಕನೇ ಸ್ಥಾನ**ದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಮೊದಲ ಮೂವರು ಶ್ರೀಮಂತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.
- **2024ರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ** ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿಯಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾದ **ಶಾಸಕ ಪರಾಗ್ ಶಾ** ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ₹3,383 ಕೋಟಿ ಆಸ್ತಿ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಈಗ **ದೇಶದ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತ ಶಾಸಕ** ಎನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪರಾಗ್ ಶಾ ಆಯ್ಕೆಗೂ ಮುನ್ನ ಶಿವಕುಮಾರ್ ಅವರು ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಮುಖ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಪತ್ರಿಕೆ-I: ಪ್ರಬಂಧಗಳು

ಪ್ರಬಂಧ-1: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯ

ಪ್ರಬಂಧ-2: ರಾಜ್ಯ ಮಹತ್ವ/ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಹತ್ವ ವಿಷಯ

ಪತ್ರಿಕೆ-II: ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-1

❖ ನಿಲುವುಗಲ್ಲು ಶಾಸನ ಪತ್ತೆ

- ಇಲ್ಲಿನ ಹೋಬಳಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿನಗಳಿಂದ **'ಭಾರತಶ್ರೀ' ಯೋಜನೆಯಡಿ ಭಾರತೀಯ ಪುರಾತತ್ವ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ (ಎಎಸ್ಐ) ಶಾಸನಗಳ ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣ** ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದೇ ವೇಳೆ ನಿಟ್ಟೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ **ವಿಜಯನಗರ ಕಾಲದ** ನಿಲುವುಗಲ್ಲು ಶಾಸನ ಪತ್ತೆಯಾಗಿದೆ.
- 'ನಿಟ್ಟೂರು ಗ್ರಾಮದ ಆಂಜನೇಯ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಂದೆ ಇರುವ ನಿಲುವುಗಲ್ಲು ಶಾಸನದ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹೂತು ಹೋಗಿದ್ದು ಉಳಿದರ್ಧ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ನಿಟ್ಟೂರು ಮತ್ತು ಉಡಗೋಳ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ ಅಶೋಕನ ಕಾಲದ ಶಿಲಾಶಾಸನ, ತೆಕ್ಕಲಕೋಟೆಯ ಬಸವೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಂದಿನ **ಬಿಜ್ಜಳನ ಕಾಲದ ಶಾಸನ** ಹಾಗೂ ಗೌಡ್ರ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆ ದಾನ ಶಾಸನಗಳ ಪಡಿಯಚ್ಚು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ'.

ನಿಲುವುಗಲ್ಲು ಶಾಸನ ಪತ್ತೆ

ತೆಕ್ಕಲಕೋಟೆ ಸಮೀಪದ ನಿಟ್ಟೂರು ಗ್ರಾಮದ ಆಂಜನೇಯ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಂದಿನ ನಿಲುವುಗಲ್ಲು ಶಾಸನದ ಪಡಿಯಚ್ಚನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಪುರಾತತ್ವ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪಡೆದುಕೊಂಡರು

- 'ಲಭ್ಯವಾದ **ಶಾಸನದಲ್ಲಿ 17 ಸಾಲುಗಳಿವೆ**. ಇದರ **ಕಾಲಮಾನ ಶಾಲಿವಾಹನಶಕ ವರ್ಷ 1465 ಶುಭಕೃತ ಸಂವತ್ಸರ ಭಾದ್ರಪದ ಶುದ್ಧ ಗುರುವಾರ ಎಂದು ನಮೂದಾಗಿದೆ**. ಇದು **ವಿಜಯನಗರದ ಸದಾಶಿವರಾಯನ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಅವಧಿ**ಯದ್ದು ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. **ಶ್ರೀವಿಟ್ಠ ಅಡೆಯ ದೇವರ ಅಮೃತ ಪಡಿಗೆ ದಾನ ನೀಡಿದ ಅಂಶ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ**'.

'ಭಾರತಶ್ರೀ' ಯೋಜನೆ ಎಂದರೇನು?

ಭಾರತಶ್ರೀ — BharatSHRI ಎಂದರೆ Bharat Shared Repository of Inscriptions.

- ಇದು ಭಾರತದ ಪ್ರಾಚೀನ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟಲ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ, ಸಂಶೋಧಕರು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಡಿಜಿಟಲ್ ಶಾಸನ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಅಥವಾ Digital Epigraphy Museum ಆಗಿದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಪುರಾತತ್ವ ಸಮೀಕ್ಷೆ — Archaeological Survey of India, ASI — ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.
- 2023–24ರ ಕೇಂದ್ರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಾಚೀನ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿ ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು.

ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು

1. ಶಾಸನಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ

ಪ್ರಾಚೀನ ಶಾಸನಗಳು ಕಲ್ಲು, ಲೋಹ, ತಾಮ್ರಪತ್ರ, ಗುಹೆ, ದೇವಾಲಯ ಗೋಡೆಗಳು, ವೀರಗಲ್ಲುಗಳು, ಮಾಸ್ತಿಗಲ್ಲುಗಳು ಮತ್ತು ಬಂಡೆಗಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲೆ ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಹವಾಮಾನ, ಮಾನವ ಹಾನಿ, ನಗರೀಕರಣ, ಕೃಷಿ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಅವು ಹಾಳಾಗುವ ಅಪಾಯವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟಲ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ.

2. ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ

ಶಾಸನಗಳು ಕೇವಲ ಸಾಹಿತ್ಯವಲ್ಲ; ಅವು ಇತಿಹಾಸದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮೂಲಗಳು. ರಾಜರು, ರಾಜವಂಶಗಳು, ದಾನಗಳು, ಯುದ್ಧಗಳು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು, ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ತೆರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಭೂದಾನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ನೇರ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತವೆ.

3. ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಸುಲಭ ಪ್ರವೇಶ

ಹಿಂದೆ ಶಾಸನಗಳ ಮಾಹಿತಿಗೆ ASI ಕಚೇರಿ, ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಅಥವಾ ಪುರಾತತ್ವ ಸಂಗ್ರಹಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಭಾರತಶ್ರೀ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ ಶಾಸನಗಳ ಚಿತ್ರ, ಪಠ್ಯ, ಸಾರಾಂಶ ಮತ್ತು ಅನುವಾದವನ್ನು ಹುಡುಕಬಹುದಾದ ಡೇಟಾಬೇಸ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯ ಮಾಡುವುದು ಗುರಿ.

4. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಜನಪ್ರಿಯೀಕರಣ

ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರೂ ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದ ಶಾಸನ, ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಂಪರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಇದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು "ಜನರಿಗೆ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹತ್ತಿರ ತರುವುದು" ಎಂಬ ಡಿಜಿಟಲ್ ಹೆರಿಟೇಜ್ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ.

❖ ಹಣದುಬ್ಬರದ ವಾಸ್ತವಿಕ ವಿವರ ನೀಡಲು ಕ್ರಮ: ಡಬ್ಲ್ಯುಪಿಐ ಬದಲು ಪಿಪಿಐ

- ಹಣದುಬ್ಬರದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿಸಲು, ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು (ಡಬ್ಲ್ಯುಪಿಐ) ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿ, **ಉತ್ಪಾದನೆ, ತಯಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಬೆಲೆ**ಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ **ಉತ್ಪಾದಕ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು (ಪಿಪಿಐ)** ಪರಿಚಯಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಾಗಿದೆ.
- "**ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಉತ್ತೇಜನ ಇಲಾಖೆಯು (ಡಿಪಿಐಐಟಿ) 2022-23ರ ಮೂಲ ವರ್ಷವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜೂನ್ 15ರಂದು ಪರಿಷ್ಕತ ಡಬ್ಲ್ಯುಪಿಐ ಸರಣಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಇರುವ 2011-12ರ ಮೂಲ ವರ್ಷದ ಬದಲಾಗಿರಲಿದೆ**'.
- **ಪರಿಷ್ಕೃತ ಸರಣಿ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಐದು ವರ್ಷದ ಬಳಿಕ ಪಿಪಿಐ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿದ್ದು, ಡಬ್ಲ್ಯುಪಿಐ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳ್ಳಲಿದೆ**.
- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಧಿ **(ಐಎಂಎಫ್)** ಶಿಫಾರಸು ಮೇರೆಗೆ ಡಬ್ಲ್ಯುಪಿಐನಿಂದ ಪಿಪಿಐಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾಗಿದೆ.
- ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ತಯಾರಿಕಾ ಪಿಪಿಐನಿಂದ **ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.**

- 1942ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಡಬ್ಲ್ಯುಪಿಐ ಅನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿತ್ತು.ಇದಕ್ಕೆ 1939 ಮೂಲ ವರ್ಷ ವಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏಳು ಬಾರಿ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ನಡೆದಿದ್ದು, ಕೊನೆಯದಾಗಿ 2017ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಆಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ 2011-12 ಮೂಲವರ್ಷವಾಗಿದೆ.
- ಹೊಸ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು 697ರಿಂದ 957ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಳ ವಾಗಿದೆ. **ವಿದ್ಯುತ್ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸೌರ ಮತ್ತು ಪವನದಂತಹ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಚ್ಚಾ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲವನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಇಂಧನ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್‌ಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ.**

CPI, WPI, PPI — ಮೂರರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಅಂಶ	CPI — ಗ್ರಾಹಕ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ	WPI — ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ	PPI — ಉತ್ಪಾದಕರ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ
ಪೂರ್ಣ ರೂಪ	Consumer Price Index	Wholesale Price Index	Producer Price Index
ಕನ್ನಡ ಹೆಸರು	ಗ್ರಾಹಕ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ	ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ	ಉತ್ಪಾದಕರ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ
ಮೂಲ ಅರ್ಥ	ಗ್ರಾಹಕರು ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸುವ ಬೆಲೆಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಅಳೆಯುತ್ತದೆ	ಸಗಟು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳ ಬೆಲೆ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಅಳೆಯುತ್ತದೆ	ಉತ್ಪಾದಕರು ತಮ್ಮ ಸರಕು ಅಥವಾ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಪಡೆಯುವ ಬೆಲೆಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಅಳೆಯುತ್ತದೆ
ಬೆಲೆ ಹಂತ	ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಂತ	ಸಗಟು ಹಂತ	ಉತ್ಪಾದನಾ / ಕಾರ್ಖಾನೆ ಹಂತ
ಯಾರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ?	ಗ್ರಾಹಕರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ	ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರ / ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ	ಉತ್ಪಾದಕ / ಕೈಗಾರಿಕಾ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ
ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಏನನ್ನು ಅಳೆಯುತ್ತದೆ?	ಜೀವನ ವೆಚ್ಚದ ಏರಿಕೆ	ಸಗಟು ಸರಕುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ	ಉತ್ಪಾದನಾ ಹಂತದ ಬೆಲೆ ಒತ್ತಡ
ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವಲಯ	ಸರಕುಗಳು + ಸೇವೆಗಳು	ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರಕುಗಳು ಮಾತ್ರ	ಸರಕುಗಳು + ಸೇವೆಗಳು
ಸೇವೆಗಳ ಒಳಗೊಳ್ಳಿಕೆ	ಇದೆ	ಇಲ್ಲ	ಇದೆ
ಉದಾಹರಣೆ	ಅಕ್ಕಿ, ಹಾಲು, ತರಕಾರಿ, ಬಾಡಿಗೆ, ಆರೋಗ್ಯ ವೆಚ್ಚ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಾರಿಗೆ	ಉಕ್ಕು, ಸಿಮೆಂಟ್, ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು, ಇಂಧನ, ತಯಾರಿಕಾ ವಸ್ತುಗಳು	ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ, ಉತ್ಪಾದನಾ input ವೆಚ್ಚ, ಸೇವಾ ಉತ್ಪಾದಕರ ಬೆಲೆ
ಭಾರತದಲ್ಲಿ	NSO — ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ	Office of Economic	ಭಾರತದಲ್ಲಿ

INFINITE ASKAS

ಅಂಶ	CPI — ಗ್ರಾಹಕ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ	WPI — ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ	PPI — ಉತ್ಪಾದಕರ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ
ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ	ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಕಚೇರಿ, MoSPI	Adviser, DPIIT, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವಾಲಯ	ಪರಿಚಯಿಸುವ/ವಿಕಸಿಸುವ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ producer-level ಸೂಚ್ಯಂಕ
ಪ್ರಸ್ತುತ ಆಧಾರ ವರ್ಷ	2012 = 100	2011–12 = 100	2022–23 ಆಧಾರ ವರ್ಷದೊಂದಿಗೆ ರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ
ಪ್ರಕಟಣೆ ಅವಧಿ	ಮಾಸಿಕ	ಮಾಸಿಕ	ಮಾಸಿಕ / ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ
ಪ್ರಮುಖ ಗುಂಪುಗಳು	ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಪಾನೀಯ, ಪಾನ್–ತಂಬಾಕು, ಬಟ್ಟೆ–ಪಾದರಕ್ಷೆ, ವಸತಿ, ಇಂಧನ–ಬೆಳಕು, ಇತರೆ ಸೇವೆಗಳು	Primary Articles, Fuel & Power, Manufactured Products	Output PPI, Input PPI, Services PPI
ಆಹಾರ ಬೆಲೆಗಳ ಪ್ರಭಾವ	ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು	ಇದೆ, ಆದರೆ ತಯಾರಿಕಾ ವಸ್ತುಗಳ ಪ್ರಭಾವವೂ ಹೆಚ್ಚು	ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು input ವೆಚ್ಚದ ಮೂಲಕ ಕಾಣುತ್ತದೆ
ಇಂಧನ ಬೆಲೆಗಳ ಪ್ರಭಾವ	ಗ್ರಾಹಕರು ಬಳಸುವ LPG, ಪೆಟ್ರೋಲ್, ಡೀಸೆಲ್, ವಿದ್ಯುತ್ ದರಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾಣುತ್ತದೆ	Fuel & Power ವಿಭಾಗದ ಮೂಲಕ ನೇರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಮೂಲಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ
ತೆರಿಗೆಗಳ ಪ್ರಭಾವ	ಚಿಲ್ಲರೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ, ಸಾರಿಗೆ ವೆಚ್ಚ, ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾರ್ಜಿನ್ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ	ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಗಟು/basic prices ಆಧಾರಿತ	ಉತ್ಪಾದಕ ಪಡೆಯುವ/ವಿಧಿಸುವ ಬೆಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಒತ್ತು
RBI ಹಣಕಾಸು ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವ	ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದು; ಭಾರತದಲ್ಲಿ inflation targeting CPI ಆಧಾರಿತ	ಸಹಾಯಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ	ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಹಂತದ ದರ ಏರಿಕೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕ
ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ	ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ	ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ	ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ
ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ	ಗ್ರಾಹಕ ಬೇಡಿಕೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕ	ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಮತ್ತು input cost ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ, output price ಮತ್ತು profitability ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು

INFINITE IAS KAS

ಅಂಶ	CPI — ಗ್ರಾಹಕ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ	WPI — ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ	PPI — ಉತ್ಪಾದಕರ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ
		ಲು ಸಹಾಯಕ	ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತ
ನೀತಿ ರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ	ಜೀವನ ವೆಚ್ಚ, ಬಡತನ, ವೇತನ, ಪಿಂಚಣಿ, ಹಣಕಾಸು ನೀತಿ	ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬೆಲೆ ಒತ್ತಡ, ಸಗಟು inflation, GDP deflator	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ, supply-chain inflation, ಸೇವಾ ವಲಯದ ಬೆಲೆ ಒತ್ತಡ
ಯಾವ inflation ಅನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ?	Retail inflation / ಚಿಲ್ಲರೆ ದರ ಏರಿಕೆ	Wholesale inflation / ಸಗಟು ದರ ಏರಿಕೆ	Producer-level inflation / ಉತ್ಪಾದಕರ ದರ ಏರಿಕೆ
ದರ ಏರಿಕೆಯ ಹಂತ	ಅಂತಿಮ ಗ್ರಾಹಕ ಹಂತ	ಮಧ್ಯಂತರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಹಂತ	ಉತ್ಪಾದನಾ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತ
Early warning ನೀಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ	ಅಂತಿಮ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ	ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂಚಿತ ಸೂಚನೆ ನೀಡುತ್ತದೆ	ಉತ್ಪಾದನಾ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಲೆ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಬೇಗ ತೋರಿಸಬಹುದು
GDP deflator ಸಂಬಂಧ	ಸೀಮಿತ ಬಳಕೆ	ಭಾರತದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದ GDP deflator ಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗಿದೆ	ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ GDP deflator ಅನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಗ್ರಗೊಳಿಸಬಹುದು
ಮುಖ್ಯ ಲಾಭ	ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಜೀವನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ	ಸಗಟು ಸರಕುಗಳ ಬೆಲೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ	ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ producer-level ಬೆಲೆ ಒತ್ತಡವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ
ಮುಖ್ಯ ಮಿತಿ	ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಹಕರ ಖರ್ಚಿನ ಮಾದರಿ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ	ಸೇವಾ ವಲಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿಲ್ಲ	ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಗೊಂಡಿಲ್ಲ
ಯಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತ?	ಸರ್ಕಾರ, RBI, ಗ್ರಾಹಕರು, ವೇತನ/ಪಿಂಚಣಿ ನಿರ್ಧಾರಗಳು	ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಸರ್ಕಾರ	ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಉತ್ಪಾದಕರು, ನೀತಿ ರೂಪಿಸುವವರು
ಸರಳ ಉದಾಹರಣೆ	ಗ್ರಾಹಕನು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಖರೀದಿಸುವ ಬೆಲೆ	ವ್ಯಾಪಾರಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಖರೀದಿಸುವ ಬೆಲೆ	ಅಕ್ಕಿ ಮಿಲ್ ಮಾಲೀಕನು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಮಾರುವ ಉತ್ಪಾದನಾ ಹಂತದ ಬೆಲೆ
ಒಂದು ಸಾಲಿನ ನೆನಪು	**CPI = ಗ್ರಾಹಕ ಪಾವತಿಸುವ ಬೆಲೆ**	**WPI = ಸಗಟು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ**	**PPI = ಉತ್ಪಾದಕ ಪಡೆಯುವ ಬೆಲೆ**

❖ ಚಿನ್ನ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಲ್ಲ: ಆರ್‌ಬಿಐ

INFINITE IAS

- ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಯುದ್ಧದ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ವಿದೇಶಿ ಕರೆನ್ಸಿ ಮೀಸಲನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆರ್‌ಬಿಐ ತನ್ನ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿನ ಭೌತಿಕ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿರಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವ ವರದಿಗಳು ಆಧಾರವಿಲ್ಲದವು ಎಂದು ಆರ್‌ಬಿಐ ಸ್ಪಷ್ಟನೆ ನೀಡಿದೆ.
- ತನ್ನ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಭೌತಿಕ ಚಿನ್ನದ ಪ್ರಮಾಣ ಬದಲಾಗಿಲ್ಲ, 880.52 ಟನ್ ಚಿನ್ನ ಈಗಲೂ ಇದೆ ಎಂದು ಆರ್‌ಬಿಐ ತಿಳಿಸಿದೆ.
- ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ತಾನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಅಧಿಕೃತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅದು ಹೇಳಿದೆ.
- ಭಾರತದ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಮೀಸಲಿನಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಪಾಲು 2025ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಶೇ 13.92ರಷ್ಟು ಇತ್ತು. ಇದು 2026ರ ಮಾರ್ಚ್ 31ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶೇ 16.70ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮೇ 22ರ ಸುಮಾರಿಗೆ ಶೇ 16.85ಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಆರ್‌ಬಿಐ ತಿಳಿಸಿದೆ.
- ಈ ವರ್ಷದ ಮಾರ್ಚ್ 31ಕ್ಕೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಳಿ ಇದ್ದ ಒಟ್ಟು ಚಿನ್ನದ ಪ್ರಮಾಣ 880.52 ಟನ್ ಆಗಿತ್ತು. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಇದೇ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಚಿನ್ನ 879.58 ಟನ್ ಆಗಿತ್ತು.

❖ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷ 2025-26 ಜಿಡಿಪಿ ಶೇ 7.7 ಪ್ರಗತಿ

- ದೇಶದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆಂತರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನ (ಜಿಡಿಪಿ) 2025-26ನೇ ಸಾಲಿನ ನಾಲ್ಕನೆಯ ತ್ರೈಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ (ಜನವರಿ-ಮಾರ್ಚ್) ಶೇ 7.8ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಂಡಿದ್ದು, ಪೂರ್ಣ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೇ 7.7ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರ ದಾಖಲಾಗಿದೆ.
- ಕಚ್ಚಾತೈಲದ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ, ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿ ಅಡಚಣೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಅಂಶಗಳು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮೇಲೆ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದರೂ, ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಸದೃಢವಾದ ಹೂಡಿಕೆಯಿಂದ 'ಜಿಡಿಪಿ' ದರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಂಡಿದೆ. 2024-25ರ ಪೂರ್ಣ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಜಿಡಿಪಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರ ಶೇ 7.1ರಷ್ಟಿತ್ತು.
- ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾ ಸಂಘರ್ಷವು ಸದ್ಯದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೇಶದ ಜಿಡಿಪಿ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿಲ್ಲ. ಜನವರಿ-ಮಾರ್ಚ್ ತ್ರೈಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಯುದ್ಧದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ದೇಶದ ಜಿಡಿಪಿ ಎದುರಿಸಿದೆ. ಇಂಧನ, ಅಡುಗೆ ಅನಿಲ, ರಸಗೊಬ್ಬರ ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ದೇಶದ ಜಿಡಿಪಿ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಸಕ್ತ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ಏಪ್ರಿಲ್-ಜೂನ್ ತ್ರೈಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸಲಿದೆ ಎಂದು ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಜನವರಿ-ಮಾರ್ಚ್ ತ್ರೈಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿಶೇ 7.9ರಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಚಿವಾಲಯ ಹೇಳಿದೆ.
- ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಅಂಶವೂ ಜಿಡಿಪಿ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದೆ ಎಂದು ಡೆಲಾಯ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞೆ ರುಮ್ಕಿ ಮಜುಂದಾರ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.
- ಜಾಗತಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಅಸ್ಥಿರತೆಗಳ ನಡುವೆಯೇ ನಿರ್ಣಾಯಕ ನೀತಿಯ ಮೂಲಕ ಸುಸ್ಥಿರ ಜಿಡಿಪಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ನಿರ್ಮಲಾ ಸೀತಾರಾಮನ್, ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವ.

❖ ತೈಲ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಒಪೆಕ್+ ನಿರ್ಧಾರ

ಸುದ್ದಿ ಏನು?

ಒಪೆಕ್+ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಜುಲೈ 2026ರಿಂದ ಕಚ್ಚಾ ತೈಲ ಉತ್ಪಾದನಾ ಗುರಿಯನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ 1.88 ಲಕ್ಷ ಬ್ಯಾರಲ್‌ಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿವೆ. ಇದು ಒಪೆಕ್+ನ ಸತತ ನಾಲ್ಕನೇ ಉತ್ಪಾದನಾ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ.

ಒಪೆಕ್+ ಎಂದರೇನು?

ಒಪೆಕ್+ ಎಂದರೆ ಒಪೆಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾ ಸೇರಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ತೈಲ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ. ಇವು ಜಾಗತಿಕ ಕಚ್ಚಾ ತೈಲ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸಮತೋಲನದಲ್ಲಿಡಲು ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತವೆ.

ಹೋರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿ ಏಕೆ ಮುಖ್ಯ?

ಹೋರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿ ಪರ್ಷಿಯನ್ ಕೊಲ್ಲಿಯನ್ನು ಅರೇಬಿಯನ್ ಸಮುದ್ರದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ತೈಲ ಸಾಗಾಟ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಡಚಣೆ ಉಂಟಾದರೆ ಜಾಗತಿಕ ತೈಲ ಪೂರೈಕೆ ಮೇಲೆ ತಕ್ಷಣದ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೂ ತೈಲವನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಸಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೆಲೆ ಇಳಿಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ತಜ್ಞರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹತ್ವ

ಭಾರತವು ಕಚ್ಚಾ ತೈಲದ ದೊಡ್ಡ ಆಮದುದಾರ ದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತೈಲ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ತೈಲ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಪೆಟ್ರೋಲ್, ಡೀಸೆಲ್, ಸಾರಿಗೆ ವೆಚ್ಚ, ರಸಗೊಬ್ಬರ, ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ಹಣದುಬ್ಬರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು.

1. OPEC vs OPEC+

ಅಂಶ	OPEC	OPEC+
ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು	Organization of the Petroleum Exporting Countries	OPEC + Non-OPEC oil-producing countries
ಕನ್ನಡ ಅರ್ಥ	ತೈಲ ರಫ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಂಘಟನೆ	ಒಪೆಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು + ಒಪೆಕ್ ಹೊರಗಿನ ತೈಲ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು
ಸ್ಥಾಪನೆ	1960	2016
ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿ	ವಿಯೆನ್ನಾ, ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾ	ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಶ್ವತ ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿ ಇಲ್ಲ; OPEC ಮೂಲಕ ಸಮನ್ವಯ
ಪ್ರಮುಖ	ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ	ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ + ರಷ್ಯಾ

INFINITE IAS KAS

ಅಂಶ	OPEC	OPEC+
ನಾಯಕತ್ವ		
ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ	ತೈಲ ನೀತಿ ಸಮನ್ವಯ, ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರತೆ	ಜಾಗತಿಕ ತೈಲ ಉತ್ಪಾದನೆ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರತೆ
ಸದಸ್ಯರ ಸ್ವರೂಪ	ತೈಲ ರಫ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು	OPEC ಸದಸ್ಯರು + Non-OPEC ತೈಲ ಉತ್ಪಾದಕರು
ಮಹತ್ವ	ಜಾಗತಿಕ ತೈಲ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ	OPECಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಭಾವ

OPEC ಅನ್ನು 1960ರಲ್ಲಿ ಇರಾನ್, ಇರಾಕ್, ಕುವೈತ್, ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ ಮತ್ತು ವೆನೆಜುವೆಲಾ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವು; OPEC+ 2016ರಲ್ಲಿ OPEC ಮತ್ತು allied oil producers ನಡುವೆ ರೂಪುಗೊಂಡ ಸಹಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

2. OPEC ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು-11 ಸದಸ್ಯರು

ಸೂಚನೆ: UAE 2026 ಮೇ 1ರಿಂದ OPEC ಮತ್ತು OPEC+ನಿಂದ ಹೊರಬಂದಿದೆ ಎಂದು Reuters ವರದಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಪ್ರದೇಶ	OPEC ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು
ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾ / Middle East	ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ, ಇರಾನ್, ಇರಾಕ್, ಕುವೈತ್
ಆಫ್ರಿಕಾ	ಅಲ್ಜೀರಿಯಾ, ಕಾಂಗೋ ಗಣರಾಜ್ಯ, ಇಕ್ವೇಟೋರಿಯಲ್ ಗಿನಿಯಾ, ಗ್ಯಾಬೋನ್, ಲಿಬಿಯಾ, ನೈಜೀರಿಯಾ
ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕಾ	ವೆನೆಜುವೆಲಾ

OPEC+ನಲ್ಲಿ ಇರುವ Non-OPEC ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು

Sl. No.	Non-OPEC ದೇಶ	ಪ್ರದೇಶ
1	ರಷ್ಯಾ	ಯುರೇಷಿಯಾ
2	ಅಜರ್ಬೈಜಾನ್	ಕಾಕಸಸ್ / ಯುರೇಷಿಯಾ
3	ಕಜಕಸ್ತಾನ್	ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾ
4	ಬಹರೈನ್	ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾ
5	ಬ್ರೂನೈ	ದಕ್ಷಿಣ ಪೂರ್ವ ಏಷ್ಯಾ
6	ಮಲೇಷ್ಯಾ	ದಕ್ಷಿಣ ಪೂರ್ವ ಏಷ್ಯಾ
7	ಮೆಕ್ಸಿಕೋ	ಉತ್ತರ ಅಮೆರಿಕಾ
8	ಓಮಾನ್	ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾ

INFINITE IAS KAS

Sl. No.	Non-OPEC ದೇಶ	ಪ್ರದೇಶ
9	ಸುಡಾನ್	ಆಫ್ರಿಕಾ
10	ದಕ್ಷಿಣ ಸುಡಾನ್	ಆಫ್ರಿಕಾ
11	ಬ್ರೆಜಿಲ್	ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕಾ

Brazil OPEC+ ಸಹಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿದೆ; ಆದರೆ production-cut obligations ರೀತಿಯ ಬದ್ಧತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಪಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು AP ವರದಿ ಮಾಡಿದೆ.

OPEC+ ರಚನೆ — ಒಟ್ಟಾರೆ

ದೇಶ	ಸ್ಥಿತಿ
ಕತಾರ್	OPECನಿಂದ ಹೊರಬಂದಿದೆ
ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ	ಸದಸ್ಯತ್ವ ಸ್ಥಗಿತ / ಹೊರಬಂದಿದೆ
ಇಕ್ವಡಾರ್	OPECನಿಂದ ಹೊರಬಂದಿದೆ
ಅಂಗೋಲಾ	2024ರಿಂದ ಹೊರಬಂದಿದೆ
UAE	2026 ಮೇ 1ರಿಂದ ಹೊರಬಂದಿದೆ

❖ 1. NFHS – ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕುಟುಂಬ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ

ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬ, ಜನಸಂಖ್ಯೆ, ಆರೋಗ್ಯ, ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ, ತಾಯಿ ಆರೋಗ್ಯ, ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆಸುವ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಮನೆಮನೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ.

NFHS ಅನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. International Institute for Population Sciences – IIPS, Mumbai ಇದರ ನೋಡಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. IIPS ಪ್ರಕಾರ NFHS ಫಲವತ್ತತೆ, ಶಿಶು ಮತ್ತು ಬಾಲ ಮರಣ, ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ, ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ, ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಆರೋಗ್ಯ, ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ರಕ್ತಹೀನತೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಬಳಕೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.

2. NFHS – ಮೂಲ ಮಾಹಿತಿ

ಅಂಶ	ವಿವರ
ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು	National Family Health Survey
ಕನ್ನಡ ಅರ್ಥ	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕುಟುಂಬ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ
ಸಚಿವಾಲಯ	ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯ

ಅಂಶ	ವಿವರ
ನೋಡಲ್ ಸಂಸ್ಥೆ	IIPS, Mumbai
ಸ್ವರೂಪ	ಮನೆಮನೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ
ವ್ಯಾಪ್ತಿ	ಭಾರತ, ರಾಜ್ಯಗಳು, ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಜಿಲ್ಲೆಗಳು
ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳು	ಆರೋಗ್ಯ, ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ, ಜನಸಂಖ್ಯೆ, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ
ಬಳಕೆ	ನೀತಿ ರೂಪಣೆ, ಯೋಜನೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, SDG ಮಾನಿಟರಿಂಗ್, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಯೋಜನೆ

3. NFHS ಯಾಕೆ ಮುಖ್ಯ?

ಮಹತ್ವ	ವಿವರಣೆ
ನೀತಿ ರೂಪಣೆಗೆ ಆಧಾರ	ಆರೋಗ್ಯ, ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಹಾಯಕ
ರಾಜ್ಯಗಳ ಹೋಲಿಕೆ	ಯಾವ ರಾಜ್ಯ ಯಾವ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ/ಕಳಪೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ
ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಯೋಜನೆ	NFHS-4 ನಂತರ ಹಲವು ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಲಭ್ಯ
SDG ಗುರಿಗಳು	ಆರೋಗ್ಯ, ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ, ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ತಾಯಿ-ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಉಪಯುಕ್ತ
ಪರೀಕ್ಷಾ ಮಹತ್ವ	UPSC/KPSC GS-2, GS-3, Essay, Ethics, Current Affairs ಗೆ ಮುಖ್ಯ

4. NFHS ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳು

NFHS ಹಂತ	ಅವಧಿ	ಪ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ
NFHS-1	1992–93	ಮೊದಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕುಟುಂಬ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ
NFHS-2	1998–99	ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಆರೋಗ್ಯ, ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ, ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆ
NFHS-3	2005–06	HIV/AIDS, ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಿತ ಆರೋಗ್ಯ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು, ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಕುರಿತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ
NFHS-4	2015–16	ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಅಂದಾಜುಗಳು
NFHS-5	2019–21	ಆರೋಗ್ಯ, ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಪ್ರಮುಖ ಡೇಟಾ
NFHS-6	2023–24	ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಮೀಕ್ಷೆ; 2026ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ; ತಾಯಿ-ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ, ಲಸಿಕಾಕರಣ, ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ಆರೋಗ್ಯ ವಿಮೆ ಮುಂತಾದ

NFHS ಹಂತ	ಅವಧಿ	ಪ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ
		ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು

5. NFHS ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ?

ವಿಭಾಗ	ಮುಖ್ಯ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು
ಜನಸಂಖ್ಯೆ	ಜನನ ಪ್ರಮಾಣ, ಒಟ್ಟು ಫಲವತ್ತತೆ ದರ, ವಯೋ ರಚನೆ
ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ	ಗರ್ಭನಿರೋಧಕ ಬಳಕೆ, unmet need, spacing methods
ತಾಯಿ ಆರೋಗ್ಯ	ANC, institutional delivery, skilled birth attendance
ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ	ಲಸಿಕಾಕರಣ, ತಾಯಿದೂದು, ಅತಿಸಾರ, ARI
ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ	stunting, wasting, underweight, obesity
ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ	ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ, ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಕೆ, ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಬಳಕೆ, ಭೂಮಿ/ಮನೆ ಮಾಲೀಕತ್ವ
ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು	ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ, ಗೃಹ ಹಿಂಸೆ, ಶಿಕ್ಷಣ
ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ	ಆರೋಗ್ಯ ವಿಮೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಬಳಕೆ
ವಯಸ್ಕರ ಆರೋಗ್ಯ	ಮಧುಮೇಹ, ರಕ್ತದೊತ್ತಡ, ದೇಹಭಾರ ಸೂಚ್ಯಂಕ

6. NFHS-6

ಸುದ್ದಿ ಏನು?

ಕೇಂದ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯವು NFHS-6 ಅನ್ನು 29 ಮೇ 2026ರಂದು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. NFHS-6 ಅನ್ನು 2023–24ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗಿದ್ದು, ಸುಮಾರು 6.79 ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳು ಮತ್ತು 715 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬಂದಿವೆ.

ಅಂಶ	NFHS-6 ಮಾಹಿತಿ
ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಅವಧಿ	2023–24
ಬಿಡುಗಡೆ	29 ಮೇ 2026
ಮನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸುಮಾರು 6.79 ಲಕ್ಷ
ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	715
ನೋಡಲ್ ಸಂಸ್ಥೆ	IIPS, Mumbai
ಮುಖ್ಯ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ	ತಾಯಿ ಆರೋಗ್ಯ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ, ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ಲಸಿಕಾಕರಣ, ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ, ಆರ್ಥಿಕ/ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ

INFINITE IAS KAS

7. NFHS-6 ಪ್ರಮುಖ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು

ಸೂಚ್ಯಂಕ	NFHS-5	NFHS-6	ಪ್ರವೃತ್ತಿ
ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೆ ANC ಸೇವೆ	92.6%	95.9%	ಸುಧಾರಣೆ
ಮೊದಲ ತ್ರೈಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ANC	70.0%	76.2%	ಸುಧಾರಣೆ
ಕನಿಷ್ಠ 4 ANC ಭೇಟಿ	58.5%	65.2%	ಸುಧಾರಣೆ
ಸಂಸ್ಥಾತ್ಮಕ ಹೆರಿಗೆ	88.6%	90.6%	ಸುಧಾರಣೆ
ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಆರೋಗ್ಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಿಂದ ಹೆರಿಗೆ	89.4%	91.3%	ಸುಧಾರಣೆ
ನವಜಾತ ಶಿಶುವಿಗೆ 2 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ postnatal care	79.1%	85.3%	ಸುಧಾರಣೆ
ಸಂಪೂರ್ಣ ಲಸಿಕಾಕರಣ	83.8%	87.1%	ಸುಧಾರಣೆ
Rotavirus ಲಸಿಕೆ	36.4%	85.4%	ದೊಡ್ಡ ಸುಧಾರಣೆ
Measles ಎರಡನೇ ಡೋಸ್	58.6%	71.8%	ಸುಧಾರಣೆ
Stunting	35.5%	29.3%	ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ
Severe wasting	7.7%	5.2%	ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ
Wasting	19.3%	19.0%	ಅಲ್ಪ ಸುಧಾರಣೆ
Underweight	32.1%	31.8%	ಅಲ್ಪ ಸುಧಾರಣೆ

8. NFHS ಡೇಟಾವನ್ನು ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸಬಹುದು?

ಯೋಜನೆ / ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ	NFHS ಸಂಬಂಧ
POSHAN Abhiyaan	ಮಕ್ಕಳ ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, stunting, wasting, underweight
Anaemia Mukt Bharat	ರಕ್ತಹೀನತೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು
Janani Suraksha Yojana	ಸಂಸ್ಥಾತ್ಮಕ ಹೆರಿಗೆ
Pradhan Mantri Surakshit Matritva Abhiyan	ANC ಸೇವೆಗಳು
Mission Indradhanush	ಮಕ್ಕಳ ಲಸಿಕಾಕರಣ
Ayushman Bharat	ಆರೋಗ್ಯ ವಿಮೆ, ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ
Beti Bachao Beti Padhao	ಲಿಂಗ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ
Swachh Bharat Mission	sanitation ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು
Ujjwala Yojana	clean cooking fuel ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು

INFINITE IAS

ಪತ್ರಿಕೆ-III: ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-2

❖ ಕಾಂಚನ್ ದೇವಿ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಿದ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್: 'ಅರಾವಳಿ' ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಸಮಿತಿ

- ಅರಾವಳಿ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮತ್ತು ನಿರೂಪಣೆ ಕುರಿತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ವರದಿಯನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ.
- ಭಾರತೀಯ ಅರಣ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಳಿಯ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಕಾಂಚನ್ ದೇವಿ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. 2026ರ ಆಗಸ್ಟ 31ರ ಒಳಗಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದಿನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ 'ಪ್ರಮುಖ ದ್ವಂದ್ವ' ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಂತೆಯೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದೆ.
- ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವಾಲಯದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಸಮಿತಿಯು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ವರದಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಕಳೆದ ಡಿಸೆಂಬರ್ 29ರಂದು ತಡೆಹಿಡಿದಿತ್ತು. ಹೊಸ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸ್ವತಂತ್ರ ತಜ್ಞರ ಮಂಡಳಿಯ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿತ್ತು.
- ಭಾರತೀಯ ಅರಣ್ಯ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆಯ ನಿವೃತ್ತ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕ ಡಾ. ಸುಭಾಷ್ ಅಶುತೋಷ್, ಭಾರತೀಯ ಭೂ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆಯ ನಿವೃತ್ತ ನಿರ್ದೇಶಕ ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್ ಶರ್ಮ, ಪರಿಸರ ಸಚಿವಾಲಯದ ನಿವೃತ್ತ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಬ್ರಿಜ್ ಮೋಹನ್ ಸಿಂಗ್ ರಾಥೋಡ್ ಮತ್ತು ದೆಹಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಸ್ಯವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗದ ನಿವೃತ್ತ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಪ್ರೊ. ಅಶೋಕ್ ಕೆ. ಭಟ್ನಾಗರ್ ಅವರನ್ನು ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಫಾರ್ ಹ್ಯೂಮನ್ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್‌ನ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಜಗದೀಶ್ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಹರಿಯಾಣ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಶವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಪ್ರೊ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ್ ಶರ್ಮ ಅವರನ್ನು ಅಗತ್ಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡಲು ವಿಶೇಷ ಆಹ್ವಾನಿತರಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನೇಮಿಸಿದೆ.
- ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಶ್ರೇಣಿಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಯೊಬ್ಬರನ್ನು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುವಂತೆ ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವಾಲಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿದೆ.
- 2025 ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾಗಿರುವ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಎದ್ದಿರುವ ಹಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಕುರಿತು ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಹೊಸ ಸಮಿತಿಯ ಮೇಲಿದೆ.
- 2025ರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅರಾವಳಿ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಎರಡು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ನಡುವಿನ 500 ಮೀಟರ್ ಒಳಗಿನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತ ಗೊಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕಿರಿದಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾನವಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸಮಿತಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

❖ ಅನುಕಂಪದ ನೌಕರಿ: ವಿವಾಹಿತ ಪುತ್ರಿಯರೂ ಅರ್ಹರು ಸುಪ್ರೀಂ

INFINITE IAS

- ಅನುಕಂಪದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಗೆ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕಿನಿಂದ ವಿವಾಹಿತ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊರಗಿಡು ವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಹೇಳಿದೆ.
- 'ಕುಟುಂಬ'ದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಿಂದ ವಿವಾಹಿತ ಪುತ್ರಿಯರನ್ನು ಹೊರಗಿಡು ವುದು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕವಾಗಿ ಅದು ಸಿಂಧು ವಲ್ಲ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ.
- ಅನುಕಂಪದ ಆಧಾರ ದಲ್ಲಿ ನೇಮಕಾತಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ವಿವಾಹಿತ ಪುತ್ರಿಯನ್ನು ಕುಟುಂಬದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಿಂದ ಹೊರಗಿಟ್ಟು ಅಲಹಾಬಾದ್ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನೀಡಿದ್ದ ಆದೇಶವನ್ನು ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ಪಿ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹ ಮತ್ತು ಅಲೋಕ್ ಅರಾಧೆ ಅವರಿದ್ದ ಪೀಠವು ವಜಾ ಮಾಡಿತು.
- ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಯೊಂದರ ವಿತರಕ (ಡೀಲರ್) ಮೃತರಾದ ಬಳಿಕ ಅವರ ಪುತ್ರಿಯು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪೀಠವು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿತು.
- 'ಅವಲಂಬನೆ, ಹಣಕಾಸಿನ ಅಗತ್ಯ, ವಸತಿ ಹಾಗೂ ಡೀಲರ್‌ಶಿಪ್ ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಲಂಬನೆಯು ವಾಸ್ತವದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾಗಿದ್ದು, ಮದುವೆಯಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮಗಳು ಆಕೆಯ ತವರಿನೊಂದಿಗಿನ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ ಅಥವಾ ತವರು ಕುಟುಂಬದ ಮೇಲೆ ಆಕೆ ಅವಲಂಬನೆ ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭ ಗಳಲ್ಲಿ ಪುತ್ರರು ಕುಟುಂಬದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕುಟುಂಬದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಪೀಠವು ಹೇಳಿದೆ.
- 'ಮದುವೆಯಾದ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಪುತ್ರರನ್ನು ಕುಟುಂಬದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಿಂದ ಕಾಯ್ದೆಯು ಹೊರಗಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊರಗಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮದುವೆಯಾದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಬೇರೆ ಕುಟುಂಬದ ಭಾಗವಾಗುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ತವರು ಕುಟುಂಬದೊಂದಿಗಿನ ಎಲ್ಲ ಬಾಂಧವ್ಯ ಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಹಳೆಯಕಾಲದ ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯ ಧೋರಣೆ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿನ ಸಮಾನತೆಯ ಆಶಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದದ್ದು' ಎಂದೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ.
- 'ವಿವಾಹಿತ ಪುತ್ರಿ ತವರು ಮನೆಯ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸದೇ ಇರಬಹುದು' ಎಂಬ ರಾಜ್ಯದ ವಾದವನ್ನು 'ಅಸಮರ್ಥನೀಯ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಪೀಠವು, 'ಅರ್ಜಿದಾರರು ಮದುವೆಯಾದ ಬಳಿಕವೂ ಅದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಗೆ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾಯಿಯ ಸಾವಿನ ಬಳಿಕ ಅಂಧರೊಬ್ಬರೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಹೋದರಿಯರ ಪೋಷಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.
- 'ಅನುಕಂಪದ ಆಧಾರದ ನೇಮಕಾತಿ ಕೋಟಾವು ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅಥವಾ ಡೀಲರ್ ಶಿಪ್ ನಲ್ಲಿ ಅನುವಂಶೀಯ ಹಕ್ಕು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ, ಮೃತ ಡೀಲರ್ ಅವರ ಅವಲಂಬಿತ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣದ ಹಣಕಾಸು ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರತೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಆಗಿದೆ' ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ.

❖ 'ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಿಂತ ದೇಶದ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆಯೇ ಮಿಗಿಲು'

- ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಾದಕವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಿಂತ ದೇಶದ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆಯೇ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಹೇಳಿದೆ.
- 'ಡ್ರಗ್ಸ್ ಸಾಗಣೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ಯುದ್ಧ ಸಾರಿದಾಗ ಅದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮತ್ತು ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಗಂಭೀರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮುಖ್ಯ ಎಂಬ ಸಂಘರ್ಷದ ಅಗತ್ಯ ಇದೆಯೇ? ಒಂದು ವೇಳೆ, ಅಂತಹ ಸಂಘರ್ಷ ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ, ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆಯೇ ಆಗ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಹೇಳಿದೆ.
- ಸೆರೆವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಡ್ರಗ್ಸ್ ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆ ಜಾಲ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಆರೋಪ ಹೊತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಪಂಜಾಬ್ ಮತ್ತು ಹರಿಯಾಣ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನೀಡಿದ್ದ ಜಾಮೀನನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಿದ ವೇಳೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಈ ಮಾತು ಹೇಳಿದೆ.
- 'ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒಂದು ವರ್ಷ ಏಳು ತಿಂಗಳಿಂದ ಸೆರೆವಾಸ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಈಗ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಆರೋಪಗಳು ಸಾಬೀತಾದಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ 20 ವರ್ಷ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆತನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಸಂವಿಧಾನದ 21ನೇ ವಿಧಿ ಅನ್ವಯ ಆತನಿಗೆ ಜಾಮೀನು ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಪೀಠ ಹೇಳಿದೆ.
- 'ಅನೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಸೆರೆವಾಸ ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಆರೋಪಿಗಳಿಗೆ ಜಾಮೀನು ನೀಡಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ, ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಂವಿಧಾನದ 21ನೇ ವಿಧಿ ಅನ್ವಯಿಸಿ. ಜಾಮೀನು ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಪೀಠ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ.

❖ 'ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 11 ದೇಶಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು'

- ಒಡಿಶಾದ ಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಜೂನ್ 3ರಿಂದ 5ರವರೆಗೆ ನಡೆಯಲಿರುವ ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ವಿಪತ್ತು ಅಪಾಯ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕುರಿತ ಎರಡನೇ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 11 ರಾಷ್ಟ್ರ ಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಭಾಗಿಯಾಗಲಿದ್ದಾರೆ.
- 'ವಿಪತ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಸಿದ್ಧತೆ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಚಂಡಮಾರುತ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಮುನ್ಸೂಚನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಡಿಶಾ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯವು ಸಮಾವೇಶದ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಿದೆ' ಎಂದು ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಚಿವ ಸುರೇಶ್ ಪೂಜಾರಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಭಾರತ, ಬ್ರೆಜಿಲ್, ರಷ್ಯಾ, ಚೀನಾ, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ, ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ, ಈಜಿಪ್ಟ್, ಅರಬ್ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನ (ಯುಎಇ), ಇಥಿಯೋಪಿಯಾ, ಇರಾನ್, ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ದೇಶದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ವಿಪತ್ತು ಅಪಾಯ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕುರಿತ ಮೊದಲ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಭೆಯು ಏಪ್ರಿಲ್ 29 ಮತ್ತು 30ರಂದು ವರ್ಚುವಲ್ ಆಗಿ ನಡೆದಿತ್ತು.

❖ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ: ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ಗುಂಪಿನ ಸಭೆ ಆರಂಭ

- ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ವಿಪತ್ತು ಅಪಾಯ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕುರಿತ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಗುಂಪಿನ ಎರಡನೇ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಭೆ ಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಬುಧವಾರ ಆರಂಭವಾಯಿತು.

- 'ಬ್ರಿಕ್ಸ್' ಗುಂಪಿನ 11 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿರುವ ಈ ಸಭೆಯು ಜೂನ್ 5ರವರೆಗೆ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಮೋಹನ್ ಚರಣ್ ಮಾಝಿ ಅವರು ಗುರುವಾರ ನಡೆಯುವ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲಿದ್ದಾರೆ.
- 'ಭಾರತವು ಬ್ರಿಕ್ಸ್‌ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನ ವಹಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಭೌತಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಮೊದಲ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಭೆ ಇದಾಗಿದೆ. ಏಪ್ರಿಲ್ 29 ಹಾಗೂ 30ರಂದು ಈ ಸಭೆಯು ವರ್ಚುವಲ್ ಆಗಿ ನಡೆದಿತ್ತು' ಎಂದು ಒಡಿಶಾದ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಚಿವ ಸುರೇಶ್ ಪೂಜಾರಿ ಹೇಳಿದರು.
- 'ಒಡಿಶಾದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನೀತಿ ನಿರೂಪಕರು ಹಾಗೂ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ತಜ್ಞರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವರು' ಎಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

❖ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಆರು ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳ ನೇಮಕ: ಕೊಲಿಜಿಯಂ

- ಕರ್ನಾಟಕ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿ ಆರು ವಕೀಲರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಕೊಲಿಜಿಯಂ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ.
- ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಸೂರ್ಯಕಾಂತ್ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳವಾರ ನಡೆದ ಕೊಲಿಜಿಯಂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಲಾಗಿದೆ. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ವಕೀಲ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸೀತಾರಾಮ್ ಶ್ರೀವತ್ಸ, ಹೈಕೋರ್ಟ್ ವಕೀಲರಾದ ಹೇಮಾ ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ರಂಗರಾವ್, ತಡಗವಾಡಿ ಪ್ರಕಾಶ್ ವಿವೇಕಾನಂದ, ಬಕ್ಕೇಶ್ವರ ಪ್ರಮೋದ್ ಮತ್ತು ಹೊಂಬೇಗೌಡ ಶಾಂತಿ ಭೂಷಣ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿ ಮೂವರು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿತ್ತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 48ಕ್ಕೆ ಏರಿತ್ತು.

❖ ಶಾಂಘೈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ಶೃಂಗದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಎಚ್.ಡಿ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ: ಭಾರತ-ಕಿರ್ಗಿಸ್ತಾನ್ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಕಲ್ಪ

- ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರ ಹೊಂದುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಬೃಹತ್ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕು ಸಚಿವ ಎಚ್.ಡಿ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಕಿರ್ಗಿಸ್ತಾನ್ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಚಿವ ಬಕಿತ್ ಸಿಡಿಕೋವ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಬಿಷೇಕ್‌ನಲ್ಲಿ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದರು.
- ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ ಮಾರ್ಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉಭಯ ದೇಶಗಳ ನಾಯಕರು ಚರ್ಚಿಸಿದರು. ಸಚಿವ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕಿರ್ಗಿಸ್ತಾನ್ ಗಣರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಭಾರತದ ರಾಯಭಾರಿ ಬೀರೇಂದರ್ ಸಿಂಗ್ ಯಾದವ್ ಕೂಡ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದರು.
- ಯುರೇಷಿಯಾ (ಏಷ್ಯಾ-ಯುರೋಪ್) ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಹಕಾರ, ಆರ್ಥಿಕ ಒಗ್ಗೂಡುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಶಾಂಘೈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ (ಎಸ್‌ಸಿಒ) ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ತಿಳಿಸಿದರು.

- ಭದ್ರತೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸಂಪರ್ಕ, ಏಕತೆ, ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಮಗ್ರತೆಗೆ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ 'ಸುರಕ್ಷಿತ ಶಾಂಘೈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.
- ಮೇಕ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ, ಸ್ಟಾರ್ಟ್-ಅಪ್ ಇಂಡಿಯಾ, ಪಿಎಂ ಗತಿಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ (ಪಿಎಲ್ಐ) ಯೋಜನೆಗಳಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಂಘೈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಚ್.ಡಿ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು.

❖ ದಾಂಪತ್ಯದ ಹಕ್ಕು ನಿರಾಕರಣೆ ಕ್ರೌರ್ಯ: 'ಸುಪ್ರೀಂ'

- 'ಸಕಾರಣವಿಲ್ಲದೇ ಸಂಭೋಗ ನಿರಾಕರಣೆ ಸೇರಿದಂತೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ದಾಂಪತ್ಯದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ಮಾನಸಿಕ ಕ್ರೌರ್ಯ. ಹಿಂದೂ ವಿವಾಹ ಕಾಯ್ದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 13 (1) (iಎ) ಅನುಸಾರ ಇದು ವಿಚ್ಛೇದನಕ್ಕೆ ಬಲವಾದ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ ' ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಬುಧವಾರ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ.
- ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ಸಂಜಯ್ ಕರೋಲ್ ಮತ್ತು ಆಗಸ್ಟಿನ್ ಜಾರ್ಜ್ ಮಸೀಹ್ ಅವರಿದ್ದ ಪೀಠವು, 'ದೈಹಿಕ ಸಂಬಂಧ ತಡೆಯುವುದು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಒತ್ತಡಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪದವಾಗಲಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ವಿವಾಹದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರಲಿದೆ' ಎಂದಿದೆ.
- 'ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಆಯಾಮದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿವಾಹವನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಲಾಗದು. ವಿವಾಹವು ನೇರವಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ಗೌರವ ಹಾಗೂ ನಿರೀಕ್ಷೆ, ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಸಮಾನ ಹಂಚಿಕೆಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಮೂಡುವ ವೈಯಕ್ತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಆಗಿದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿತು.
- 'ದಾಂಪತ್ಯದ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಭಿನ್ನವಲ್ಲ' ಎಂದು ಪೀಠ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿತು. ಇದೇ ವೇಳೆ, ದಾಂಪತ್ಯದ ಹಕ್ಕು ನಿರಾಕರಣೆ ಮಾನಸಿಕ ಕ್ರೌರ್ಯ ಎಂಬ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ, 2025ರ ಜನವರಿ 2ರಂದು ರಾಜಸ್ಥಾನ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನೀಡಿದ್ದ ವಿಚ್ಛೇದನ ಆದೇಶವನ್ನು ಸುಪ್ರೀಂ ಪೀಠವು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಿತು.
- 'ದಂಪತಿ 15 ವರ್ಷದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಯತ್ನಗಳ ನಂತರವೂ ಸಮನ್ವಯ ಮೂಡಿರಲಿಲ್ಲ' ಎಂದು ರಾಜಸ್ಥಾನ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ವಿಚ್ಛೇದನ ಪ್ರಕರಣದ ತೀರ್ಪು ನೀಡುವಾಗ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿತ್ತು.
- ಉಲ್ಲೇಖಿತ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ದಂಪತಿ 2007ರಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವಾಗಿದ್ದರು. ಪತಿ-ಪತ್ನಿ ಇಬ್ಬರೂ ಸರ್ಕಾರಿ ವೈದ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಪತ್ನಿಯು ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪತಿ ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನ ತೀರ್ಪು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಪತ್ನಿಯು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಮೆಟ್ಟಿಲೇರಿದ್ದರು.
- ಸಂವಿಧಾನದ 142ನೇ ವಿಧಿ ಅನುಸಾರ ದತ್ತವಾದ ಅಧಿಕಾರದಡಿ, ವಿವಾಹವನ್ನು ಅಮಾನ್ಯಗೊಳಿಸಿದ ಪೀಠವು, 'ಇಂತಹ 'ಮೃತ ಸಂಬಂಧ'ವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಇನ್ನಷ್ಟು ಮಾನಸಿಕ ಹಿಂಸೆ ಮತ್ತು ಜುಗುಪ್ಸೆಗೆ ಕಾರಣ ಆಗುವುದಲ್ಲದೇ ಮತ್ತೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿತು.

❖ ಕುಂದು ಕೊರತೆ ಆಲಿಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಚಿವಾಲಯ

- 'ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಆಲಿಸಿ, ಸ್ಪಂದಿಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಚಿವಾಲಯ ಆರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು' ಎಂದು ಶಿವಕುಮಾರ್ ತಿಳಿಸಿದರು. 'ಈ ಸಚಿವಾಲಯ ಆರಂಭಿಸಿ, ಜನರ ಅರ್ಜಿ, ಅಹವಾಲು, ಸಮಸ್ಯೆ ಆಲಿಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಚಿವರ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ನಿತ್ಯ

ವಿವಿಧ ತಂಡಗಳು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು, ಅವರ ವಿಚಾರ ಆಲಿಸಿ, ಸ್ಪಂದಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧವಿದೆ' ಎಂದರು.

❖ ವೆನೆಜುವೆಲಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಜತೆ ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿ ಮಾತುಕತೆ

- ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರು ವೆನೆಜುವೆಲಾದ ಹಂಗಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡೆಲ್ಸಿ ರಾಡ್ರಿಗಸ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಗುರುವಾರ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದರು. ಇಂಧನ, ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಉಭಯ ನಾಯಕರು ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಡೆಲ್ಸಿ ರಾಡ್ರಿಗಸ್ ಅವರು ಬುಧವಾರ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಿಳಿದರು.
- ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿನ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನಿಂದಾಗಿ ಭಾರತವು ಇಂಧನ ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣ ಇಂಧನ ಕುರಿತಾದ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎರಡೂ ದೇಶಗಳು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿವೆ.
- ಈ ಹಿಂದೆ ಭಾರತವು ವೆನೆಜುವೆಲಾದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕಚ್ಚಾತೈಲವನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ದಿನಕ್ಕೆ 4 ಲಕ್ಷ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ತೈಲವನ್ನೂ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. 2020ರಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕದ ನಿರ್ಬಂಧ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಆಮದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು.
- ಮಡೊರೊ ಅವರ ಬಂಧನದ ಬಳಿಕ ಭಾರತವು ಮತ್ತೆ ವೆನೆಜುವೆಲಾದಿಂದ ಕಚ್ಚಾತೈಲ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಕಾರಣ ಭಾರತೀಯ ತೈಲ ಕಂಪನಿಗಳು ಇದೀಗ ವೆನೆಜುವೆಲಾದಿಂದ ಕಚ್ಚಾತೈಲ ಆಮದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿವೆ.
- ಜನವರಿ 3ರಂದು ಅಮೆರಿಕದ ಪಡೆಗಳು ವೆನೆಜುವೆಲಾದ ಆಗಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನಿಕೊಲಸ್ ಮಡೊರೊ ಅವರನ್ನು ವಶಕ್ಕೆ ಪಡೆದು ಕರೆದೊಯ್ದ ನಂತರ ಡೆಲ್ಸಿ ರಾಡ್ರಿಗಸ್ ಅವರು ಹಂಗಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಈ ಭೇಟಿಯು ಎರಡೂ ದೇಶಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿದೇಶಾಂಗ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯದ ವಕ್ತಾರ ರಣಧೀರ್ ಜೈಸ್ವಾಲ್ ಹೇಳಿದರು.

ಪತ್ರಿಕೆ-IV: ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3

❖ ಎಟಿಎಫ್ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ನಿಧಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ

- ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾದ ಸಂಘರ್ಷದಿಂದ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಇಂಧನ ದರ ಏರಿಕೆಯಿಂದ ದೇಶದ ವಿಮಾನಯಾನ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಲು ₹10 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತದ ವಿಮಾನ ಇಂಧನ (ಎಟಿಎಫ್) ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ನಿಧಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿದೆ.
- ವಿಮಾನದ ಟಿಕೆಟ್ ದರದಲ್ಲಿನ ಏರಿಳಿತವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈ ನಿಧಿಯು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ತೈಲೋತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ರಹಿತ ಸಾಲ ದೊರೆಯಲಿದೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶ ಮತ್ತು ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚ ರಿಸುವ ದೇಶದ ವಿಮಾನ ಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಿರವಾದ ದರದಲ್ಲಿ ವಿಮಾನ ಇಂಧನವನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸು ತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ತಿಳಿಸಿದೆ.
- 'ಈ ನಿಧಿಯು ಎಟಿಎಫ್ ದರ ಸ್ಥಿರವಾಗಿಸಲು ಮತ್ತು ವಿಮಾನಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿನ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ನೆರವಾಗಲಿದೆ' ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ಖಾತೆ ಸಚಿವ ಅಶ್ವಿನಿ ವೈಷ್ಣವ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.
- ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಮುಗಿದ ನಂತರ, ವಿಮಾನಯಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಇಂಧನ ಬೆಲೆಯಿಂದ ವಿಮಾನ ಟಿಕೆಟ್ ದರದ ಏರಿಕೆಯ ಬಿಸಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ತಾಕದಂತೆ ರಕ್ಷಿಸಲಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ವಿಮಾನಯಾನ ವಲಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ 77 ಲಕ್ಷ ಉದ್ಯೋಗ ಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

❖ ಇ85 ಇಂಧನ ನೀತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ: ಪುರಿ

- ಶೇಕಡ 85ರಷ್ಟು ಎಥೆನಾಲ್ ಹೊಂದಿರುವ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಳಕೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲ ಸಚಿವ ಹರದೀಪ್ ಸಿಂಗ್ ಪುರಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಹೀರೊ ಮೋಟೊಕಾರ್ಪ್ ಕಂಪನಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವೊಂದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಪನಿಯು ಇ85 ಇಂಧನ (ಶೇ 85ರಷ್ಟು ಎಥೆನಾಲ್, ಶೇ 15ರಷ್ಟು ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಇರುವ ಇಂಧನ) ಬಳಸುವ ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಸಚಿವ ಪುರಿ ಅನಾವರಣ ಮಾಡಿದರು.
- ಇ85 ಇಂಧನವು ಮಾಮೂಲಿ ಇಂಧನಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.
- 2026-27ರಲ್ಲಿ ಇ85 ಇಂಧನ ವನ್ನು ಶೇ 1ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದರೂ 4 ಕೋಟಿ ಲೀಟರ್ ಎಥೆನಾಲ್‌ಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಲಿದೆ. 'ರೈತರು ಈಗ ಅನ್ನದಾತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಇಂಧನದಾತರೂ ಆಗುತ್ತಾರೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.
- **'ಇ-85':** ಇಂಧನ ಮಾರಾಟ ಶುರು
  ಫ್ಲೆಕ್ಸ್-ಫ್ಯುಯೆಲ್ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಎಥೆನಾಲ್ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ 'ಇ-85' ಇಂಧನದ ಬಳಕೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ್ದು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ದರಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್‌ಗೆ ₹20ರಷ್ಟು ರಿಯಾಯಿತಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

  ಈ ಇಂಧನವು ಆರಂಭಿಕವಾಗಿ ಆಯ್ದ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯಲಿದೆ.

ಫ್ಲೆಕ್ಸ್ ಫ್ಯುಯೆಲ್ ಎಂಜಿನ್ ಹೊಂದಿರುವ ವಾಹನಗಳು ಮಾತ್ರ ಈ ಇಂಧನವನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲ ಸಚಿವ ಹರದೀಪ್ ಸಿಂಗ್ ಪುರಿ ಅವರು ವಿಶ್ವ ಪರಿಸರ ದಿನದ ಅಂಗವಾಗಿ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಆಯಿಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಈ ಮಳಿಗೆಯನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಇದೇ ವೇಳೆ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ 48 ಮಳಿಗೆಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಅಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ 500 ಮತ್ತು 2027ರ ಅಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ 5 ಸಾವಿರ ಮಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಇಂಧನ ಮಾರಾಟ ಆರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

'ಇ-85' ಇಂಧನವು ಶೇ 80ರಿಂದ ಶೇ 85ರಷ್ಟು ಎಥೆನಾಲ್ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಶೇ 14ರಿಂದ ಶೇ 19ರಷ್ಟು ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಹೊಂದಿರಲಿದೆ.

E85/E100 ಇಥೆನಾಲ್ ಇಂಧನ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಇಥೆನಾಲ್ ಆರ್ಥಿಕತೆ

1. ಸುದ್ದಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಭಾರತವು ಇಂಧನ ಆಮದು ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಂದ ಪರ್ಯಾಯ ಇಂಧನ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಇಥೆನಾಲ್ ಮಿಶ್ರಿತ ಇಂಧನ ನೀತಿಯನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು E85 ಇಂಧನವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ತೈಲ ಕಂಪನಿಗಳ 48 ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು 2026 ಡಿಸೆಂಬರ್ ವೇಳೆಗೆ 500 ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು 2027 ಡಿಸೆಂಬರ್ ವೇಳೆಗೆ ಸುಮಾರು 5,000 ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಗುರಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ. E85 ಇಂಧನವು 80–85% ಇಥೆನಾಲ್ ಮತ್ತು 14–19% ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ Flex-Fuel Vehicles — FFVsಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉದ್ದೇಶಿತವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಥೆನಾಲ್ ಮಿಶ್ರಣವು 2014ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 1.53% ಇತ್ತು. ಈಗ ಅದು 20% ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಲುಪಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕಚ್ಚಾ ತೈಲ ಆಮದು ಕಡಿತ, ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಉಳಿತಾಯ, ರೈತರಿಗೆ ಹೊಸ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಇಂಧನ ಬಳಕೆ ಎಂಬ ಹಲವಾರು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ದೊರಕಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಕಾರ, ಇಥೆನಾಲ್ ಮಿಶ್ರಣದಿಂದ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ಕಚ್ಚಾ ತೈಲ ಆಮದು ಬದಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಲಾಭವಾಗಿದೆ.

2. ಇಥೆನಾಲ್ ಎಂದರೇನು?

ಇಥೆನಾಲ್ ಒಂದು ಆಲ್ಕೋಹಾಲ್ ಆಧಾರಿತ ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ. ಇದನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಕ್ಕರೆ, ಸ್ಟಾರ್ಚ್ ಅಥವಾ ಸೆಲ್ಯುಲೋಸ್ ಹೊಂದಿರುವ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಕ್ಕರೆಗಳನ್ನು ಈಸ್ಟ್ ಸಹಾಯದಿಂದ ಫರ್ಮೆಂಟೇಶನ್ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಇಥೆನಾಲ್ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಧನ ಬಳಕೆಗೆ ಅದನ್ನು ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿ, ನೀರಿನ ಅಂಶ ತೆಗೆದು Anhydrous Ethanol ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಜೊತೆಗೆ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. NITI Aayog ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ, ಇಥೆನಾಲ್ ಪೆಟ್ರೋಲ್‌ಗೆ

ಪರ್ಯಾಯ/ಮಿಶ್ರಿತ ಇಂಧನವಾಗಿ ಇಂಧನ ಭದ್ರತೆ, ರೈತರ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವಾಹನ ಮಾಲಿನ್ಯ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

3. E10, E20, E85, E100 ಎಂದರೇನು?

ಇಂಧನ ಪ್ರಕಾರ	**ಅರ್ಥ**	**ಬಳಕೆ**
E10	10% ಇಥೆನಾಲ್ + 90% ಪೆಟ್ರೋಲ್	ಸಾಮಾನ್ಯ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ
E20	20% ಇಥೆನಾಲ್ + 80% ಪೆಟ್ರೋಲ್	ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈಗ ಪ್ರಮುಖ ಮಿಶ್ರಿತ ಪೆಟ್ರೋಲ್
E85	80–85% ಇಥೆನಾಲ್ + 14–19% ಪೆಟ್ರೋಲ್	Flex-Fuel Vehicles ಗೆ ಮಾತ್ರ
E100	ಬಹುತೇಕ ಶುದ್ಧ ಇಥೆನಾಲ್ ಆಧಾರಿತ ಇಂಧನ	ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ FFV ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ

E85 ಅಥವಾ E100 ಅನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಇಂಧನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಎಥೆನಾಲ್-ನಿರೋಧಕ ಫ್ಯುಯೆಲ್ ಲೈನ್‌ಗಳು, ದೊಡ್ಡ ಇಂಜೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಎಂಜಿನ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. E100 ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸುಮಾರು 93–95% ಇಥೆನಾಲ್ ಹೊಂದಿರಬಹುದು; ಉಳಿದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಅಥವಾ ಇತರೆ ದ್ರಾವಕಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

4. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಂದ ಇಥೆನಾಲ್ ಉತ್ಪಾದನೆ

ಇಥೆನಾಲ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಮಾರ್ಗಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

A. ಸಕ್ಕರೆ ಆಧಾರಿತ ಇಥೆನಾಲ್

ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಳೆಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲ.

ಮೂಲ ವಸ್ತುಗಳು:

- ಕಬ್ಬಿನ ರಸ
- ಸಕ್ಕರೆ ಸಿರಪ್
- B-heavy molasses
- C-heavy molasses
- ಸಕ್ಕರೆ ಬೀಟ್

- ಸಿಹಿ ಜೋಳ

<u>ಉತ್ಪಾದನಾ ಕ್ರಮ:</u>

ಕಬ್ಬು / ಮೊಲ್ಯಾಸಿಸ್ → ಸಕ್ಕರೆ ದ್ರಾವಣ → ಫರ್ಮೆಂಟೇಶನ್ → ಡಿಸ್ಟಿಲೇಶನ್ → ಡಿಹೈಡ್ರೇಶನ್ → ಇಂಧನ ಇಥೆನಾಲ್

ವಿಶೇಷತೆ:

ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಮೊಲ್ಯಾಸಿಸ್‌ನಿಂದ ಇಥೆನಾಲ್ ತಯಾರಿಸುವುದರಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕಬ್ಬು ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಬೇಡುವ ಬೆಳೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಜಲ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

B. ಸ್ಟಾರ್ಚ್ ಆಧಾರಿತ ಇಥೆನಾಲ್

ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ ಆಧಾರಿತ ಇಥೆನಾಲ್ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ.

<u>ಮೂಲ ವಸ್ತುಗಳು:</u>

- ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ
- ಮುರಿದ ಅಕ್ಕಿ
- ಹಾನಿಗೊಂಡ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು
- ಗೋಧಿ
- ಕಸಾವಾ
- ಕೊಳೆತ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ

<u>ಉತ್ಪಾದನಾ ಕ್ರಮ:</u>

ಧಾನ್ಯ → ಮಿಲ್ಲಿಂಗ್ → ಸ್ಟಾರ್ಚ್ ವಿಭಜನೆ → Saccharification → ಫರ್ಮೆಂಟೇಶನ್ → ಡಿಸ್ಟಿಲೇಶನ್ → ಇಥೆನಾಲ್

ವಿಶೇಷತೆ:

ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳವು ಕಬ್ಬಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ನೀರು ಬೇಡುವುದರಿಂದ ಇಂಧನ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಮತೋಲನದ feedstock ಆಗಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರವು ಹಲವು feedstock ಗಳನ್ನು ಅನುಮತಿಸಿದ ಕಾರಣ ಇಥೆನಾಲ್ ಪೂರೈಕೆ ವೈವಿಧ್ಯಗೊಂಡಿದೆ; 2025ರಲ್ಲಿ ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ ಆಧಾರಿತ ಇಥೆನಾಲ್ ಮಹತ್ವದ ಪಾಲು ಪಡೆದಿದೆ ಎಂದು PIB ವರದಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

INFINITE IAS KAS

C. ಕೃಷಿ ಅವಶೇಷಗಳಿಂದ 2G ಇಥೆನಾಲ್

ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಸುಸ್ಥಿರ ಮಾರ್ಗ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಬಳಸದೆ, ಕೃಷಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಇಂಧನ ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೂಲ ವಸ್ತುಗಳು:

- ಭತ್ತದ ಹುಲ್ಲು / ಪರಾಳಿ
- ಗೋಧಿ ಹುಲ್ಲು
- ಕಬ್ಬಿನ ಬಗಾಸ್
- ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳದ ತ್ಯಾಜ್ಯ
- ಹತ್ತಿ ಕಾಂಡ
- ಬಿದಿರು
- ಅರಣ್ಯ ಅವಶೇಷಗಳು

ಉತ್ಪಾದನಾ ಕ್ರಮ:

ಕೃಷಿ ಅವಶೇಷ → Pre-treatment → Enzymatic hydrolysis → ಸಕ್ಕರೆ ದ್ರಾವಣ → ಫರ್ಮೆಂಟೇಶನ್ → ಡಿಸ್ಟಿಲೇಶನ್ → 2G ಇಥೆನಾಲ್

ವಿಶೇಷತೆ:

2G ಇಥೆನಾಲ್ ಕೃಷಿ ಅವಶೇಷ ಸುಡುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. Panipat ಮತ್ತು Numaligarh 2G ಇಥೆನಾಲ್ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಘಟಕಗಳು ಪರಾಳಿ ಮತ್ತು ಬಿದಿರು ಮುಂತಾದ ಕೃಷಿ/ಜೈವಿಕ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಇಂಧನವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳಾಗಿವೆ.

5. ಇಥೆನಾಲ್ ವರ್ಗೀಕರಣ

I. ಪೀಳಿಗೆ ಆಧಾರಿತ ವರ್ಗೀಕರಣ

ವರ್ಗ	**ಮೂಲ ವಸ್ತು**	**ಉದಾಹರಣೆ**	**ಲಕ್ಷಣ**
1G Bioethanol	ಆಹಾರ/ಸಕ್ಕರೆ/ಸ್ಟಾರ್ಚ್ ಆಧಾರಿತ ಬೆಳೆಗಳು	ಕಬ್ಬು, ಮೊಲ್ಯಾಸಿಸ್, ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ, ಮುರಿದ ಅಕ್ಕಿ	ವೇಗವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದು; ಆದರೆ Food vs Fuel ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸಬಹುದು
2G Bioethanol	ಆಹಾರೇತರ lignocellulosic biomass	ಪರಾಳಿ, ಬಗಾಸ್, ಬಿದಿರು, ಕೃಷಿ	ಹೆಚ್ಚು ಸುಸ್ಥಿರ; ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚು

ವರ್ಗ	ಮೂಲ ವಸ್ತು	ಉದಾಹರಣೆ	ಲಕ್ಷಣ
		ಅವಶೇಷ	
3G Biofuel	ಆಲ್ಗಿ ಆಧಾರಿತ ಜೈವಿಕ ಮೂಲಗಳು	Algae biomass	ಭವಿಷ್ಯದ ಹಸಿರು ಇಂಧನ; ಇನ್ನೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತ
4G Biofuel	advanced biotechnology / engineered biomass	genetically modified algae, carbon capture linked systems	ಸಂಶೋಧನಾ ಹಂತ; ಹೆಚ್ಚು ತಾಂತ್ರಿಕ

<u>ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೈವ ಇಂಧನ ನೀತಿ–2018</u> ಪ್ರಕಾರ, ಜೈವ ಇಂಧನಗಳನ್ನು Basic Biofuels — 1G bioethanol ಮತ್ತು biodiesel — ಹಾಗೂ Advanced Biofuels — 2G ethanol, MSW to drop-in fuels, 3G biofuels, bio-CNG ಮುಂತಾದ ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದೇ ನೀತಿ ಕಬ್ಬಿನ ರಸ, ಸಕ್ಕರೆ ಬೀಟ್, ಸಿಹಿ ಜೋಳ, ಕಾರ್ನ್, ಕಸಾವಾ, ಹಾನಿಗೊಂಡ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ, ಮುರಿದ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಕೊಳೆತ ಆಲೂಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಇಥೆನಾಲ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ raw material ಆಗಿ ಗುರುತಿಸಿದೆ.

II. ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತು ಆಧಾರಿತ ವರ್ಗೀಕರಣ

ವರ್ಗ	ಮೂಲ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು	ಉದಾಹರಣೆ
Sugar-based ethanol	ಸಕ್ಕರೆ ಇರುವ ಬೆಳೆಗಳು	ಕಬ್ಬು, ಸಕ್ಕರೆ ಬೀಟ್, ಸಿಹಿ ಜೋಳ
Starch-based ethanol	ಸ್ಟಾರ್ಚ್ ಇರುವ ಬೆಳೆಗಳು	ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ, ಅಕ್ಕಿ, ಗೋಧಿ, ಕಸಾವಾ
Cellulosic ethanol	ಕೃಷಿ/ಅರಣ್ಯ ಅವಶೇಷಗಳು	ಪರಾಳಿ, ಬಗಾಸ್, ಬಿದಿರು
Algae-based ethanol	ಆಲ್ಗಿ	3G biofuel
Waste-based ethanol	ನಗರ ತ್ಯಾಜ್ಯ/ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ	MSW to fuel

8. ಕರ್ನಾಟಕದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹತ್ವ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು, ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ, ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಅವಶೇಷಗಳು ಇಥೆನಾಲ್ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಮಹತ್ವದ feedstock ಆಗಬಹುದು.

<u>ಅವಕಾಶಗಳು:</u>

ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ವಿಜಯಪುರ, ಮಂಡ್ಯ, ಮೈಸೂರು ಭಾಗದ ಸಕ್ಕರೆ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯ

ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಹೊಸ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ

ಕೃಷಿ ಅವಶೇಷ ಆಧಾರಿತ 2G ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು bio-economy ವೃದ್ಧಿ

ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳು:

ಕಬ್ಬು ಆಧಾರಿತ ಇಥೆನಾಲ್ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಬಳಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು

ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ diversion ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು

ಒಣಭೂಮಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಅವಶೇಷ ಆಧಾರಿತ ಇಥೆನಾಲ್ ಹೆಚ್ಚು ಸುಸ್ಥಿರ ಆಯ್ಕೆ

❖ 'ಎಸ್‌ಯು 57' ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ'

- 'ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನ ಸುಕೋಯ್ 'ಎಸ್‌ಯು-57' ಅನ್ನು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಪೂರೈಸಲು ರಷ್ಯಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ವ್ಲಾದಿಮಿರ್ ಪುಟಿನ್ ಮುಂದಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- 'ಸದೃಢವಾದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನವನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ಪಾದಿಸಲೂ ರಷ್ಯಾ ಸಿದ್ಧವಿದೆ' ಎಂದೂ ಪುಟಿನ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.
- ವಿವಿಧ ಸುದ್ದಿಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಂವಾದ ನಡೆಸಿದ ಪುಟಿನ್ ಅವರು, 'ಭಾರತ ಜೊತೆಗಿನ ರಕ್ಷಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಸೇನಾ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದರು.
- ಭಾರತ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ 5ನೇ ಪೀಳಿಗೆಯ ಬಹುಉದ್ದೇಶದ ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನ (ಎಎಂಸಿಎ) ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ದೇಶದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ದೇಶಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ವೈಮಾನಿಕ ಯೋಜನೆ ಎಂದೂ ಬಣ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 'ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ, 'ಎಸ್‌ಯು-57' ಈವರೆಗಿನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ. ಜಂಟಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಕುರಿತ ಸಲಹೆಗೆ 'ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ' ಎಂದೂ ಭಾರತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದೆ' ಎಂದು ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಪಿಟಿಐ ಸುದ್ದಿಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಿಇಒ, ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕ ವಿಜಯ್ ಜೋಷಿ ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪುಟಿನ್ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದರು.
- 'ರಷ್ಯಾದ ಆಹ್ವಾನವನ್ನು ಭಾರತ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ. ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಭಾರತದ ಎಚ್‌ಎಎಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸುಕೋಯ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿನ್ಯಾಸ ವಿಭಾಗದ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿದೆ' ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.
- ಉಲ್ಲೇಖಿತ ಎಸ್‌ಯು-57 ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನವು ಭಾರತದ ವಾಯುಪಡೆಗೆ 2035ರ ಮೊದಲು ಸೇರ್ಪಡೆ ಆಗುವ ಸಂಭವ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿವರಗಳು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ 36 ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಪತ್ರಿಕೆ-V: ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-4